

Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) zveřejnila výsledky průzkumu potřeb a záměrů držitelů dočasné ochrany z Ukrajiny v ČR za období duben-červen 2023

Praha, 22. 8. 2023 – Zaměstnanost ukrajinských držitelů dočasné ochrany se za poslední rok významně navýšila. V prvních dvou měsících sběru dat (červen-červenec 2022) činil podíl pracujících respondentů 24 %, v posledním kole šetření (duben-červen 2023) jich pracuje 55 %, tedy více než dvakrát tolik. Potřeba nalezení vhodného zaměstnání přesto napříč jmenovanými obdobími narostla z 39 % na 48 %. Mezi další nejzastoupenější výzvy při začleňování pak patřila jazyková bariéra (53 %) a nalezení dlouhodobého bydlení (39 %). Vyplyvá tak z výsledků dotazníkového šetření DTM (Displacement Tracking Matrix), který na území ČR provádí Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) od června 2022.

Z celkem **1706** respondentů v posledním průzkumu DTM Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) (duben-červen 2023) bylo **41 %** z nich zaměstnáno, **10 %** pracovalo formou brigád apod., a **4 %** tvořily osoby samostatně výdělečně činné. Ostatní respondenti byli v kategorii student (**4 %**), důchodce (**9 %**), osoba na mateřské/rodičovské dovolené (**6 %**) a nezaměstnaný-práci nehledá (**5 %**). Práci tedy mělo **55 %** všech respondentů, oproti **24 %** dotazovaným v období červen-červenec 2022. Podíl respondentů, kteří byli nezaměstnaní (a hledali si práci), se oproti tomu výrazně snížil v průměru z **56 %** za první měsíce sběru dat na **21 %** v tomto období sběru dat. Práci měli výrazněji častěji muži, než ženy (**58 %** pracujících dotazovaných mužů, oproti **37 %** pracujícím dotazovaným ženám).

„Skutečnost, že se tolika uprchlíků z Ukrajiny podařilo v Česku úspěšně zařadit do pracovního trhu, je dobrá zpráva. Neměli bychom ale zapomínat na to, že i když se jedná o populaci velmi vzdělanou, většina z nich pracuje na nízkokvalifikovaných pozicích, kde nemají příliš možností zlepšovat svou znalost českého jazyka jejich víze uplatnit v budoucnu svou kvalifikaci se tím snižuje,“ komentuje Andrea Svobodová z analytického oddělení IOM.

Výsledky průzkumu poukazují také na proměny okamžitých potřeb mezi respondenty. Mezi nejznatelnější patří pokles potřeby finanční podpory – před rokem ji jmenovalo **86 %** respondentů, v období duben-červen 2023 tuto potřebu uvedlo **28 %** respondentů. Nejzastoupenějšími potřebami v tomto období jsou pak zdravotní služby (**46 %**), práce, jazykové kurzy a dlouhodobé ubytování (**38 %** ve všech případech).

V průzkumu celkem **33 %** respondentů uvedlo, že nemá finanční prostředky ani příjem na pokrytí životních nákladů. Jako nejčastější zdroj příjmů byly nejčastěji uváděny příjmy z práce (**45 %**), podpora od rodiny nebo komunity či podpora od úřadů z příjmu z práce (**25 %** u obou). Zatímco v rámci všech fází dotazníkového šetření, které probíhalo v loňském roce (červen-prosinec 2022), kdy v průměru **22 %** respondentů uvádělo, že jejich zdrojem příjmu je státní podpora, v období duben-červen 2023 jich bylo pouze **7 %**.

Pokud jde o přání v návrat domů na Ukrajinu, **66 %** respondentů vyjádřilo přání se jednou vrátit, **21 %** ještě neví a **13 %** návrat neplánovalo. Co se týče krátkodobých plánů, **76 %** respondentů se v době rozhovoru nehodlalo stěhovat, **10 %** mělo v úmyslu přestěhovat se zpět do místa svého původu na Ukrajině, zatímco **1 %** na jiné místo v rámci Ukrajiny.

Další kolo průzkumu DTM bude zahrnovat data sebraná za srpen až září 2023. Pro toto období byly do šetření přidány nové otázky, které mají poskytnout podrobnější informace o finanční situaci respondentů. Během sběru dat se tazatelé IOM zaměřili také na zjištění finanční a bytové situace respondentů. Snaží se také zachytit vliv, který na uprchlíky mělo přijetí Lex Ukrajina V.

Charakter DTM průzkumu

Data vychází z reportu průzkumu o vzorech vysídlení, potřebách a záměrech uprchlíků, který 15. června 2022 v Česku zahájila IOM v rámci programu Displacement Tracking Matrix (DTM). Všechny rozhovory byly prováděny osobně vyškolenými sčítacími komisařkami a komisaři DTM IOM s dospělými uprchlíky a dalšími občany třetích zemí (OTZ), kteří kvůli válce opustili Ukrajinu. Rozhovory byly prováděny ve vybraných vstupních a tranzitních místech, registračních a přijímacích střediscích, která byla identifikována jako nejčastěji využívaná uprchlíky a dalšími občany třetích zemí přicházejícími z Ukrajiny. Současný report představuje analýzu založenou na **1 706** dotazníkových šetřeních provedených v období od 3. dubna do 30. června 2023. **Údaje uvedené v reportu jsou reprezentativní pro osoby dotazované v zahrnutých lokalitách a v daném časovém rámci. Údaje by neměly být zobecňovány tak, aby reprezentovaly celou vysídlenou populaci mimo Ukrajinu. Většina dotazníků byla sebrána v pracovní době, což ztěžuje oslovení pracující populace, která tak může být v našem vzorku nedostatečně zastoupena.**

Kontakt pro média:

Filip Stowasser

Tel: +420 731 657 403

Email: fstowasser@iom.int